

Årsplan

Nordre Jarlsberg barnehage

2024 - 2025

Innhold

Velkommen til Nordre Jarlsberg barnehage	3
Barnehagens styringsdokumenter	3
Barnehagens visjon og satsningsområder	4
Livsmestring og helse	5
Språk	6
Digital kompetanse	6
Satsningsområde i Nordre Jarlsberg barnehage	6
Inkludering	7
Omsorg, lek, læring og danning	8
Omsorg	8
Lek og læring	8
Danning	9
Progresjon	9
Trafikksikker kommune	10
Medvirkning	10
Foresattes medvirkning	10
Barns medvirkning	10
Tilvenning og overganger	11
Nye barn	11
Trygghetssirkelen	11
Relasjoner	12
Autoritativ voksenstil	12
Overganger innad i barnehagen	12
Overgang barnehage-skole	13
Skolestarterne	13
Dokumentasjon og planlegging, vurdering og evaluering	13
Barnehagen som lærende organisasjon	13
Samarbeid	14
Foreldresamarbeid	14
Samarbeid med andre instanser	15
Årshjul	15

Velkommen til Nordre Jarlsberg barnehage

Nordre Jarlsberg barnehage ligger naturskjønt til ved Nordre Jarlsberg brygge med utsikt utover fjorden. Nærhet til skogen og fjæra gir oss muligheter til varierte turer og gode naturopplevelser. Barnehagen er en 6-avdelings barnehage som holder til i flotte lokaler og med en stor og variert utelekeplass. Barnehagen har plass til 108 barn og det er rundt 30 kvalifiserte og kompetente personale, assistenter, fagarbeidere, assisterende styrer, virksomhetsleder/styrer og lærling.

Barnehagen har egen kjøkkenhage hvor barna er med på såing og dyrking på våren og høsting på høsten. Alt som høstes benyttes til matlaging i samarbeid med barna. Til barnehagen hører også en tre lavvo som ligger flott til i lysløypa nær Lersbrygga idrettsanlegg. Lavvoen benyttes gjennom hele året av grupper med barn fra storbarnsavdelingene.

Virksomheten ledes mot følgende kvalitetskriterier:

- Voksne som skaper et trygt og støttende miljø som fremmer sosial, emosjonell, kognitiv og fysisk utvikling hos barna
- Høy grad av jobbtilfredshet og godt arbeidsmiljø
- Foreldre med tillit og trygghet til barnehagen
- Barn som får være seg, men gir plass til andre

Vi håper Nordre Jarlsberg barnehage vil innfri forventninger og bli det første læringsstedet hvor barnet utvikler seg til å møte livets små og store utfordringer. Vi ønsker å bidra til at barnet får mange gode opplevelser og minner for livet!

Barnehagens styringsdokumenter

Barnehageloven og Rammeplan for barnehager ([rammeplan for barnehager](#)) er styringsverktøy for barnehagen. Barnehagene hører under Kunnskapsdepartementet, og Utdanningsdirektoratet jobber for å utvikle utdanningsløpet fra barnehage til og med videregående skole. Departementet fastsetter Rammeplan for barnehagen med retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Rammeplanen er tydelig på hvilke nasjonale krav som stilles til barnehager, og den stiller også krav til hva vår lokale årsplan skal inneholde.

Formålet i barnehageloven § 1 fastslår blant annet at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. I samarbeid og forståelse med hjemmet skal vi ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Videre har Holmestrand kommune planer og føringer som styrer barnehagen i forhold til økonomi, personal og informasjon- og fagutvikling.

Figur 1 Bilde av rammeplan for barnehagen og lov om barnehagen

«Gjennom bruk av fagområdene i rammeplanen skal barna utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Barnehagen skal bruke ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med de 7 fagområdene. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen. Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene» (Rammeplan for barnehager s.47)

Denne årsplanen bygger på formålsparagrafen for barnehager (*barnehageloven §1*), og er en del av planverket i Nordre Jarlsberg barnehage. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet, og en informasjon til andre om barnehagens pedagogiske arbeid, godkjent av SU Dette er et utgangspunkt for medvirkning og vurdering for læring. Det vil til enhver tid ligge oppdaterte planer på vår hjemmeside på holmestrand.kommune.no.

Barnehagens visjon og satsningsområder

Holmestrand kommune sin visjon er «Trygghet, mestring og læring for alle». I kommunen er det utarbeidet en felles strategiplan for å heve det faglige nivået. Temaene i strategiplanen er utgangspunkt for innhold på personalmøter, avdelingsmøter og felles planleggingsdag. Dette er også førende for våre valg og planer.

Nordre Jarlsberg barnehage sin visjon er «Det jeg sår, høster vi...» Nordre Jarlsberg barnehage skal bidra til å gi barnet en god start på livslang læring. Vi jobber for å fremme et profesjonelt pedagogisk klima, som bidrar til trivsel og glede i lek og læring. De voksne skal utøve sitt yrke i en dynamisk kombinasjon av varme og relasjonsbygging til barnet og utøving av en tydelig voksenstil når det gjelder å sette krav og grenser. Vi mener at hvert enkelt barn har en unik verdi og har et stort potensial for utvikling. Vi skal gi barna tid, være avventende og tilgodese individuelle behov. Vi jobber for å fremme identitet, selvfølelse og fellesskap. Enhver situasjon skal så frø til refleksjon, læring og utvikling.

Nordre Jarlsberg barnehage sine verdier er «Trygg». Trygge relasjoner styrker barnets selvbylde, øker trivsel og bidrar til positiv utvikling.

Verdier	Hva krever dette
Toleranse	✓ Jeg godtar og tilpasser meg mennesket uavhengig av utseende, bakgrunn, egenskaper, språk og personlighet
Respekt	✓ Jeg bryr meg om andre mennesker, dyr og naturen. Jeg tar vare på, beskytter og behandler med verdighet
Ydmykhet	✓ Jeg jobber for å se, støtte og anerkjenne den andre

	✓ Jeg er med på å fremme ett miljø hvor alle barn, foreldre og ansatte føler seg verdsatt
Godhet	✓ Jeg bryr meg om og viser omsorg for andre
Glede	✓ Jeg legger til rette slik at barn får oppleve mestring hver dag ✓ Jeg sprer glede og humor i hverdagen ✓ Jeg setter ord på gode handlinger og holdninger

Hvordan vi definerer barnet er med på å forme vårt språk, holdninger og væremåte i møte med barna. Barn trenger utfordringer ut fra sin alder, utvikling og modning. I Nordre Jarlsberg barnehage mener vi at barn er likeverdige voksne og at barn er mennesker med samme rettigheter til å bli respektert og hørt. Vi kan ikke forvente noe av barna som vi ikke kan forvente av oss selv. Vi skal være rettferdige, men likevel se den enkeltes behov.

Barna trenger tilstedeværende voksne som lytter til det de har å si. På den måten vil det være lettere å finne gode løsninger på konflikter eller ting som føles vanskelig for barn. Det er alltid den voksnes ansvar å skape gode og varige relasjoner.

Barn er preget av spontanitet, og dette vil vi ivareta på best mulig måte ved blant annet å være ydmyke, lydhøre og åpne for nye innspill som barna måtte komme med. Dette er med på å bidra til å gi barna en god selvfølelse, det å føle seg betydningsfull og viktig i kraft av å være seg selv.

«Det er viktig å ivareta de gode stundene, og hvis vi eier tiden og tiden ikke eier oss, bidrar dette til romslighet og spontanitet»

Satsningsområdene i Holmestrand kommune er livsmestring-, språk- og digital kompetanse.

[Strategiplan for Holmestrand kommune](#)

Livsmestring og helse

Det er nær sammenheng mellom psykisk helse, fysisk helse og livsmestring. Livsmestring rommer prosesser som bidrar positivt i barns utvikling og som dermed også gir dem ressurser til å tåle motstand videre i livet. Livet vil for de fleste by på både med- og motgang som må håndteres. I rammeplanens beskrivelse av livsmestring rettes det videre fokus mot å forebygge forhold som påfører barn sårbarhet og belastninger. Innenfor området «livsmestring og helse» hører aktivitet, hvile og kosthold. Barnehagen skal legge til rette for ulike aktiviteter slik at barna har mulighet for vekslning mellom fysisk aktivitet, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Måltidene er en viktig del av hverdagen. Maten som barna spiser i barnehagen, utgjør en stor del av barnas totale kosthold. Dette gjelder enten maten er medbrakt hjemmefra eller tilberedt i barnehagen. Barnehagen som oppvekst- og utviklingsarena skal være en arena som fremmer gode vaner og god helse.

I Nordre Jarlsberg barnehage skal måltidene bidra til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskap hos barna. Vi skal bruke god tid, det skal være rom for å prøve å smake på nye ting, og personalet skal ha respekt for at barna sier de er mette eller ikke liker. De voksne er gode rollemodeller som motiverer og tilbyr barna variert mat. Voksne smaker på mat sammen med barna.

Barna skal være delaktig i forberedelser og avslutning av måltider ved å bidra med pådekking og rydding. Det er en tydelig start og slutt på måltidet ved at vi synger bordvers ved start og takker for maten når vi avslutter.

Vi deler barna i små grupper ved ulike bord for å skape en rolig, oversiktlig og hyggelig stund. Voksne har med seg en historie, bok, eventyr m.m for å få til god dialog og samhandling med barna.

Ca. en gang pr uke får barna på storebarnsavdelingene mulighet til å være med på matlaging på Messa (felles-kjøkken) Der får de delta ved å kutte opp grønnsaker, bake, veie opp, telle, sette ord på m.m. Dette er god språktrening og en måte å lære seg å være delaktig i forberedelser av måltid. Samtidig er det en motivasjon til å tørre å smake på nye ting.

På våren og høsten er barna med på å dyrke og høste egen mat i kjøkkenhagen.

Språk

Språklig kompetanse er en viktig forutsetning for å lykkes i eget liv, både sosialt og faglig. Alle barn trenger å utvikle sitt eget språk gjennom lek, læring og samarbeid med både jevnaldrende og voksne. Å støtte barns utvikling av språk er en av barnehagens kjerneoppgaver. Alle barn i barnehagen skal oppleve et rikt språkmiljø som gir god støtte til utviklingen av språk og kommunikasjonsevne i vid forstand.

Språkopplæringen i barnehagen skal være variert, målrettet og tilpasset det enkelte barn. Språklig kompetanse handler også om non-verbalt språk, det å være bevisst eget kroppsspråk og hvordan dette påvirker relasjoner mellom mennesker.

All adferd er kommunikasjon. I samspill med små barn har barnets opplevelse og tolkning av den voksnes kroppsspråk, stemmeleie, og ansiktsuttrykk gjerne sterk innvirkning på barnets sosiale og emosjonelle læring. Anerkjennende kommunikasjon handler om å ta den andres perspektiv; forståelse og innlevelse, aksept, toleranse, bekreftelse og speiling, aktiv lytting, interesse, åpenhet, det å kunne oppgi kontrollen, å skille mellom sin egen og andres opplevelse.

Barnehagen benytter seg av ulike språklige verktøy og metoder for best mulig å utvikle barnas språk

Digital kompetanse

Digital kompetanse er evnen til å forholde seg til og bruke digitale verktøy og medier på en trygg, kritisk og kreativ måte. Digital kompetanse handler både om kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Det dreier seg om å kunne utføre praktiske oppgaver, kommunisere, innhente eller behandle informasjon. Digital dømmekraft, slik som personvern, kildekritikk og informasjonssikkerhet, er også en viktig del av den digitale kompetansen.

Barna skal få erfaring med forskjellige digitale verktøy, med vekt på kreativ bruk, skapende virksomhet og lek og moro.

Satsningsområde i Nordre Jarlsberg barnehage

I Nordre Jarlsberg barnehage er satsningsområdet «Livsmestring og helse» fokusområde barnehageåret 2024-2025. Barna skal oppleve trivsel, livsglede, mestring og følelsen av egenverd og barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill i fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen jobber for et godt psykososialt miljø og forebygger mobbing og krenkende atferd. Barnets mulighet for god psykisk helse er avhengig av samarbeidet vi har med barnets foreldre og omsorgspersoner.

"Sammen for et godt fellesskap" Er satsning for 2024/25, dette vil omhandle alle relasjoner barnet møter i løpet av sin barnehagetid. Samarbeid mellom hjem og barnehage vil være sentral og vil involvere alle voksne som har en relasjon i og til barnehagen. Vi vil i løpet av høsten utarbeide noen standarder vi ønsker voksne skal overholde for å bidra til et godt fellesskap i barnehegn og for alle barn som går der.

Inkludering

Lov om barnehager pålegger barnehagen å arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, lek og læring hos barn. Barnehagen skal ha nulltoleranse mot krenkelser ovenfor barna, og aktivitetsplikten skal sikre at det iverksettes tiltak straks dersom ett eller flere barn ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Olweus (2010), Idsøe og Roland (2017) definerer mobbing som «intensjonell *negativ handling, gjentatt over tid og hvor det er ubalanse i styrkeforholdet mellom den/ de som utøver og den som blir utsatt for handlingen*»

Barnehagene i Holmestrand har en felles plan for psykososialt barnehagemiljø. Denne planen sier noe om hvordan vi skal jobbe for inkluderende fellesskap samt et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Planen gir oss konkret støtte og hjelp til å oppdage og handle dersom mobbeatferd oppstår.

I Nordre Jarlsberg barnehage har vi god kompetanse på tilknytningsteori og ser viktigheten av å bygge gode relasjoner til og mellom barna. På alle avdelinger deler vi barna daglig inn i faste smågrupper. Disse gruppene beholder vi over tid, for at barn og voksne skal blir godt kjent og trygge på hverandre. Vi utøver en autoritativ voksenstil, hvor barna opplever varme og tydelige voksne som støtter og veileder barna i lek og aktiviteter.

Barna skal få lære om ulike følelser, de skal bli tatt på alvor og de skal få hjelp og støtte til å sette ord på og sortere følelser. Vi hjelper barna og gir de nye mønstre dersom de strever.

I overgangssituasjoner (eks fra måltid til garderobe) er det viktig med god kommunikasjon mellom voksne for å få til en god flyt i barnegruppa. Vi bruker god tid, forbereder, veileder og støtter barna. Vi fordeler voksenressurser til det beste for barnegruppa.

På barnehagens uteområde er de voksne fordelt på ulike steder. De voksne er nær barna på steder vi vet barna kan «gjemme» seg. De voksne skal se og høre barna til enhver tid.

Vi bruker ulikt materiell/verktøy i barnehagen for å snakke med barna om hva mobbing er. Vi setter ord på handlinger/språk barna bruker for å bevisstgjøre de.

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna har det. Dersom foresatte eller personal får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen følge aktivitetsplikten. Dette betyr at det skal lages en skriftlig plan og settes inn tiltak. Et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø som hindrer at uheldige mønstre utvikler eller fester seg over tid!

Mangfold i Nordre Jarlsberg barnehage vises gjennom ulike nasjonaliteter, kulturell bakgrunn og individuelle forskjeller. Vi ser på mangfoldet som en ressurs og arbeider for at alle barn skal bli sett, hørt og anerkjent ut ifra sine forutsetninger. Vi er opptatt av barns identitet og at barn skal være stolte over hvor de kommer fra og hvilken bakgrunn de har. Barna skal oppleve et fellesskap som styrkes av at vi er forskjellige individer. Vi skal være nysgjerrige og undrende og vi skal ha fokus på likheter og ulikheter. Vi skal synliggjøre og vi skal lære av hverandre. Barna skal bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer.

«Barnehagen skal synliggjøre et mangfold av familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen» (Rammepplan for barnehagen s.10)

I oktober gjennomføres Forut barneaksjon og 6. februar markerer vi Samefolkets dag.

Omsorg, lek, læring og danning

Omsorg

Barn har rett til omsorg og nærhet. I Nordre Jarlsberg barnehage er en av kjerneoppgavene å gi omsorg og nærhet. Barna skal ut ifra alder og individuelle forutsetninger blir møtt med lydhørhet, innlevelse og vilje til samspill. Vi skal i barnehagen vår gi rom for barns utøvelse av empati og omsorg i hverdagen. Det er vår oppgave som voksne å være det gode forbildet, og gi barna det vi i det lange livsløpet ønsker at de skal kunne gi tilbake. Vi er i et gjensidig forhold der vi påvirker og påvirkes.

Progresjonsstige omsorg:

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
Oppleve trygghet Vise ulike følelser Ta imot trøst Utvikle tillit til seg selv og andre	Være oppmerksom på egne og andres følelser Trøste og hjelpe hverandre Inkludere andre Søke støtte og hjelp ved behov	Sette seg inn i andres følelser og situasjoner Evne til å løse konflikter Glede andre og seg selv Bry seg om en annen

Lek og læring

«Leken har en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling» (Rammeplanen for barnehagen s. 20)

Leken har en selvskreven og viktig plass i barnehagen. Barnehagen skal bidra til den gode barndommen ved å gi alle barn muligheter for lek. Leken har en stor betydning for barns trivsel og som en grunnleggende livs- og læringsform. I barnehagen skal barna få oppleve lek både som egenverdi og som grunnlag for læring og allsidig utvikling.

Det å leke er grunnleggende for alle barn. Gjennom leken bearbeider barna alle sine opplevelser, inntrykk og erfaringer. Dette fører til ny forståelse og læring for barna.

Læring skal foregå i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet og være nært sammenvevd med omsorg, lek og danning. Barnehagen skal være retningsgivende for den brede kompetansen det enkelte barn senere skal videreutvikle i opplæringen. Samtidig skal barnet selv ha mulighet for å søke erfaringer og opplevelser alene og i samspill med andre.

Leken har mange uttrykksformer og fører til forståelse og vennskap på tvers av alder, språk og ulike kulturer. Gjennom lek tilegner barna seg sosial kompetanse, man tar hensyn til hverandre, lærer å samarbeide og lærer seg sosiale spilleregler. Gjennom leken utvikles språket. Leken er en viktig arena for å utjevne sosiale forskjeller, skape trivsel, mestringsfølelse og se seg selv som en del av et større fellesskap.

Barn lærer gjennom lek, de er nysgjerrige og på leting etter svar. Vi ønsker å ta utgangspunkt i det barnet er opptatt av og dele våre kunnskaper og erfaringer til barna gjennom lek, samtale, samling og aktiviteter. I alle avdelinger deler vi barna inn i mindre grupper gjennom store deler av dagen. Dette gir større mulighet for at voksne ser, anerkjenner, støtter og veileder hvert enkelt barn og gruppen. Ved å ha mindre grupper legger man til rette for at alle barna ser hverandre, inkluderer hverandre og opplever vennskap.

Progresjonsstige lek:

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
<u>Funksjonslek:</u> Barnet bruker sansene og kroppen aktivt når de leker. Leken sentreres ofte rundt objekter som de ser i nære omgivelser. <u>Toddlerlek:</u> Tumlelek er motorisk krevende lek som innebærer kroppslige bevegelser som hopping, løping, klatring osv. Denne type lek har også viktige sosiale verdier. Når barna leker "tumlete" skaper dette orden i deres oppfattelse av egen kropp, og de blir kjent med seg selv i forhold til andre. Tumleleken er sosialt verdifull fordi den er en lek på barnas premisser.	<u>Konstruksjonslek:</u> Fra 2 års alderen bruker barna ulike materialer for å lage/konstruere noe. <u>Symbollek:</u> Barnet tar i bruk gjenstander som symbol på noe annet (en kloss blir til en telefon).	<u>Rollelek:</u> Bygger på identifikasjon. Barnet må kunne kalle seg selv «jeg», for å kunne gå inn i en annen rolle og oppføre seg og snakke som rollen krever. Barns opplevelser og erfaringer fra dagliglivet, trekkes inn i leken. <u>Regellek:</u> Leken er oversiktlig, og forutsigbar og den styres av regler og system.

Danning

Danning er en livslang prosess, som handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Danning skjer i samspill med omgivelsene. Barna må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom gode dannelsesprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold. I barnehagen handler bærekraftig utvikling om at barna skal være i stand til å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier og holdninger, slik at vi får et mer bærekraftig samfunn. Barna skal gjøre seg erfaringer med å gi omsorg ved å ta vare på omgivelsene i naturen. Nordre Jarlsberg barnehage gir barna ulike naturopplevelser gjennom året ved å være mye ute og bruke de flotte turområdene nær barnehagen i skogen og ved sjøen. Barnehagen har også en kjøkkenhage hvor barna er med og sår, vedlikeholder og høster. En av barnehagens verdier:

«Jeg bryr meg om andre mennesker, dyr og naturen. Jeg tar vare på, beskytter og behandler med verdighet».

Progresjon

I Rammeplanen står det at progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle, lære og oppleve fremgang. Personalet skal bidra til at barna får mestringsopplevelser og at de samtidig har

noe å strekke seg etter. Barna har ulike utgangspunkt, og de har derfor behov for tilrettelagte utfordringer. Denne individuelle progresjonen sikrer vi ved at personalet forsker i:

Hvilken kompetanse barnet innehar? Hva barnet mestrer? Hva som fremmer utvikling hos barnet? Hva, når og hvorfor det fungerer for barnet? Hvordan vi kan støtte barnet videre? Personalet har god oversikt over barnegruppen og ser hva det enkelte barnet trenger. Dette er grunnlaget for hvordan vi tilrettelegger for den enkeltes utvikling og hvordan vi organiserer hverdagen.

Trafikksikker kommune

Holmestrand kommune er godkjent som trafikksikker kommune, dette innebærer også alle de kommunale barnehager. I barnehagene er vi opptatt av å danne et godt grunnlag for hvordan barn ferdes i trafikken. Målet for trafikkopplæringen er at barna utvikler gode holdninger, forståelse og kunnskap, slik at de ikke er til fare for hverken seg selv eller andre i trafikken. Dette vil i størst grad foregå på tur og i samlinger. Her har vi samtaler hvor det skapes rom for refleksjon rundt ulike trafikktema. Vi bruker også historier, spill, trafikksanger med mer. Det at personalet er gode rollemodeller har stor betydning blant annet for barnas utvikling av gode holdninger, evne til refleksjon og risikoforståelse.

Det er laget rutiner for sikkerhet på parkeringsplassen, håndtering av uforsvarlig sikring av barn i bil og for bruk av barnehagens port. Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å få foreldregruppen med på laget for en tryggere bilhverdag for barna. Barnehagen stiller krav til busselskap og drosjer om belte og trafikksikker adferd ved kjøp av transporttjenester. Trygg trafikk refleksdag blir markert i barnehagen hvert år. Målet med denne dagen er å øke bruken av refleks, og få ned antall fotgjengerulykker.

Medvirkning

Barn og foresattes medvirkning er en viktig del av barnehagens pedagogiske virksomhet. Barns rett til medvirkning er lovfestet og forankret i barnehageloven, grunnloven og FNs barnekonvensjon. Foreldrenes rett til medvirkning er nedfelt i barnehagelovens § 4.

Foresattes medvirkning

Foreldresamarbeid er kommunikasjon og dialog til det beste for barnet. Foreldrene/foresatte kjenner barnet sitt best, og er derfor den viktigste samarbeidspartneren vår. Vi ønsker at foreldrene/foresatte medvirker i vårt arbeid, og vi oppfordrer dere foreldre til å bruke møtestedene og mulighetene til å påvirke barnehagens innhold.

Barns medvirkning

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet» (Barnehageloven Kap. 2 § 3)

Barna er med og påvirker sin hverdag og innholdet i barnehagen ut ifra sine forutsetninger og behov. Ved å lytte til barn og ta deres innspill på alvor kan barna være med å påvirke hverdagen. Vi har planer som er romslige slik at vi kan være åpne for det barna er mest opptatt av. Ved å være lydhøre voksne som tar barna på alvor vil vi blant annet øke selvfølelsen hos barna. Ved bruk av observasjon, samtale med barn, ulik dokumentasjon og praksisfortellinger vil personalet få tid til å reflektere over hva barna er mest opptatt av, og over sin egen rolle. Barns medvirkning krever at de voksne møter barna med respekt og likeverd. Gjennom samarbeid på tvers av avdelingene, får barna mulighet for

flere relasjoner. Samtidig jobber vi med å være bevisst at ting er tilgjengelig for barna. Vi plasserer ting slik at barn kan nå det de ønsker, uten å måtte ha hjelp til alt. Barna er også med å påvirke turene, samlinger og aktiviteter.

Barna skal få være delaktige og ha innflytelse i barnehagens planer og hverdag.

Progresjonsstige barns medvirkning:

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
De yngste barna signaliserer sine ønsker gjennom kroppsspråk, handlinger og ett - til to ords stavelser. De kan f.eks. finne sine sko for å fortelle at de vil ut. Litt seinere erfarer barnet selv at de kan være med å påvirke sin hverdag. Ja og nei er klare svar fra barnet. Spør vi barnet, må vi godta det svaret de gir og respektere dette.	Når ordforrådet blir større, styrkes barnet i å argumentere for egne valg, som gjør at medvirkningen blir tydeligere. Vi som voksne må vise at vi tar ansvar for hva som er barnets beste ved å gi de valg: <i>Eks: «Du må ha lue på, men du kan velge mellom den blå eller den grønne».</i>	Etter hvert som barna blir eldre, lærer de og ta egne valg, ikke bare ut fra egne ønsker, men for hele gruppen. Barna trenes opp til å reflektere over valgene de har gjort og til å kunne stå for dem.

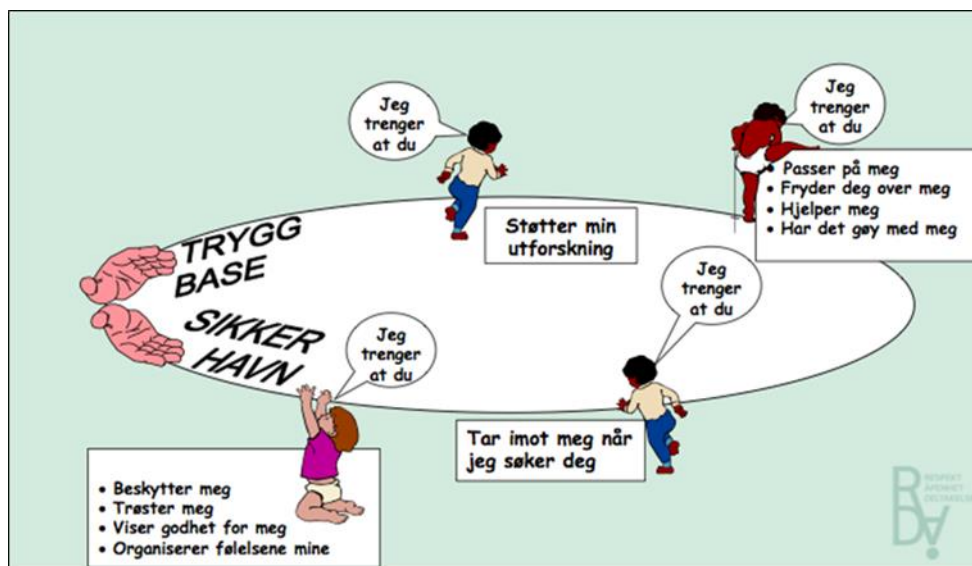
Tilvenning og overganger

Nye barn

Vi har i barnehagen utarbeidet rutiner for hvordan vi ønsker å legge til rette for en god og trygg oppstart for familier i Nordre Jarlsberg barnehage. Alle nye familier som begynner i vår barnehage skal få tilbud om et foreldremøte før oppstart. Dette er et informasjonsmøte der dere møter personal, får informasjon fra barnehagen og avdelingen barnet skal gå på. Man planlegger da oppstarten for barnet med personalet på avdelingen. Vi prøver å møte foreldrenes behov når det gjelder tidspunkt for oppstart, men oppstarten foregår over en periode og alle kan ikke begynne på likt. Vi har imidlertid som mål at de som ønsker får tilvenning før 15. august. Det å begynne i barnehage er en overgang for barnet. Forskning viser at det er bra for barnet å bruke god tid på tilvenning. Foreldre/foresatte bør prøve å få til en myk overgang fra hjem til barnehage, det vil si å begrense antall timer per dag den første tiden og å bruke flest mulig dager på tilvenning for at barnet skal få en best mulig start på sin barnehagetid.

Trygghetssirkelen

En forutsetning for læring er trygghet og trivsel. Barn er avhengig av gode og trygge tilknytninger til de voksne i barnehagen. Trygghetssirkelen er et verktøy vi bruker for å forstå og møte barnas behov og der tilknytningspersonens hovedoppgave er å være en trygg base for barnets utforskning, lek og læring og ta imot barnet når det har behov for trøst og omsorg.

Figur 2 Bilde av trygghetssirkelen

Det er to enkle kjennetegn på trygg tilknytning; at barnet søker trøst hos voksne, og at barnet tar imot trøst. Vi må vise barna at vi klarer å være sammen med de i ulike følelser; slik utvikler de evnen til å regulere følelser. Vi speiler barnets følelser, barnet kjenner hva det føler, og opplever at vi tåler det barnet føler. Personalet skal ikke fjerne barnets følelser, men være i følelsene sammen med barnet. Dette gjør det lettere for barnet å tåle egne følelser, og samtidig kjenne seg trygg.

Å lære om egne følelser, danner grunnlaget for psykisk helse og vennskap gjennom livet!

Relasjoner

Tillit er bærebjelken i en positiv relasjon. Positive relasjoner er helt sentralt for alt det som foregår i barnehagen. Dette gjelder relasjon mellom barna, barn- voksen og voksen- voksen. Barnets relasjon til andre barn og voksne er viktig både for helse, trivsel og læring. Uavhengig av barnets bakgrunn, vil relasjoner som handler om trygghet, varme og forståelse gi det enkelte barn gode muligheter til å utvikle tillit og vokse som menneske.

Det er alltid den voksnes ansvar å skape gode og varige relasjoner

Autoritativ voksenstil

Den autoritative voksenstilen går ut på at den voksne arbeider bevisst med å utvikle gode relasjoner til barnet og viser en aksepterende holdning. Den voksne har respekt og gir rom til det medvirkende barnet. Samtidig har den voksne klare forventninger til barnet og følger opp på en tydelig måte når det gjelder grenser og normer. Den voksne etablerer gode standarder for atferd og «guider» barnet i dets utvikling.

Overganger innad i barnehagen

I mai måned starter vi opp med besøksdager for barn som skal bytte avdeling. Barna og et personal fra avdelingen barnet går på besøker den nye avdelingen minst en dag i uken. Der blir de med på avdelingens rutiner og opplegg. Relasjonsarbeidet er en viktig faktor i denne overgangen. Personalet på den nye avdelingen arbeider spesielt med å bygge relasjon med barna, ikke bare på besøksdagen, men også i utetid og andre møtepunkter i tiden før overgangen.

Gjennom dagen er det mange ulike store og små overganger barna må forholde seg til - eks. lek- måltid-garderobe. For å trygge barna i å mestre overgangen er det viktig at personalet har et bevisst

forhold til hvordan overgangene gjennomføres. I Nordre Jarlsberg barnehage gir vi barna god tid, forbereder de på at det kommer en overgang, skaper gode systemer som er lette for barna og følge og hjelper de å avslutte aktivitet. Vi stiller krav og forventninger til barna til hvordan vi ønsker at overgangen skal fungere

Overgang barnehage-skole

Ved overgang til skole har Holmestrand kommune et eget årshjul. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom instansene og sikre en best mulig overgang for hvert enkelt barn. Før skolestart gjennomføres en foreldresamtale med pedagogisk leder på avdeling. Innholdet fra foreldresamtalen blir formidlet til skolen med et skjema, som foreldrene gir sitt samtykke til. I tilfeller hvor barna har hatt spesialpedagogisk oppfølging i barnehagen, inviteres foreldre med på et eller flere møter før skolestart. Det tilrettelegges også for møter før overgang for de foresatte som ønsker det.

Skolestarterne

Kongekrabbgruppen består av barna som har siste året sitt i barnehagen. De møtes på tvers av avdelinger minimum en gang i uken. Målet for denne gruppen er å knytte relasjoner mellom barn som starter på samme skole. Vi jobber for å skape trygghet og kjennskap til hva de vil møte når de starter på skolen. Gjennom året vil de jobbe med ulike temaer og prosjekter knyttet opp til fagområdene i Rammeplanen for barnehager, være på turer i nærmiljøet, få besøk av rektor og lærere på våren m.m.

I arbeidet for å oppnå et helhetlig og sammenhengende opplæringsløp for alle barn og unge i kommunen fordres et tett samarbeide mellom elever, foresatte og ansatte i opplæringsinstitusjonene. Dette for å skape trygghet rundt overgangene og sammenheng i elevenes opplæring.

Det er utarbeidet rutiner for arbeidet. Rutinene er minimumsløsningen som alle kommunens private og kommunale barnehager og grunnskoler forplikter seg til å følge. Ønsker man et utvidet samarbeid utover minimumsløsningen er det mulighet for det.

På våren før barnet slutter i barnehagen har skolen og barnehagen et dialogmøte om overføringsskjemaer og classesammensetning. Overføringsskjemaer fylles ut sammen med fortsatte i forkant og sendes skolen (etter samtykke med foresatte) sammen med «dette er meg»- skjemaet, fylt ut av barna selv.

Dokumentasjon og planlegging, vurdering og evaluering

Barnehagen som lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen» (Rammeplan for barnehager, 2017, s. 37)

Pedagogisk dokumentasjon er en synliggjøring som beveger praksis. Praksisfortellinger som stiller spørsmål og skaper refleksjon er en av våre metoder. Vi bruker møtearenaene til å jobbe med praksisfortellinger og caser. Barnehagen vurderer kontinuerlig det pedagogiske arbeidet gjennom å observere barna, snakke sammen og evaluere vår praksis. Personalet bruker avdelingsmøter, pedagogiske ledermøter, personalmøter og planleggingsdager til metodisk planlegging. Vi bruker

veiledning, observasjon, dialogkafè/dialogspill og IGP-modell (individuell, gruppe og plenum) i planlegging og vurderingsarbeid.

De kommunale barnehagene i Holmestrand bruker observasjonsverktøyet «alle med». Det er utviklet av Eigersund kommune og senter for atferdsforskning. Vi bruker dette verktøyet rutinemessig gjennom barnehagetiden. Hensikten med den rutinemessige observasjonen er å sikre at alle barn i barnehagen vår får et godt individuelt tilpasset barnehageløp, slik at de best mulig er rustet til å møte hverdagene også etter endt barnehagetid.

Barnehagens dokumentasjon er med på å gi dere informasjon om hva barnet ditt lærer, opplever og gjør i barnehagen.

Vi ønsker å bruke bilder, praksisfortellinger og månedsplan som en måte å dokumentere på i hverdagen. Vi bruker visma-app til å dokumentere og sende ut informasjon fra barnehagen. Det er også en egen informasjonstavle i den ytterste gangen, hvor felles info og skriv henges opp.

Barna får sin egen perm hvor personalet setter inn bilder, tegninger/annet arbeid, gullkorn, praksisfortellinger av barnet ditt.

I det daglige tolker vi signaler og lytter til barna. Tilbakemeldingen vi får fra barna er den beste måten å vurdere arbeidet vårt på.

Nordre Jarlsberg barnehage har egne standarder som beskriver ulike pedagogiske arbeidsmåter og metoder for hvordan vi skal møte barna på en best mulig måte. Planene bygger på overordnede planer, og er ett resultat av felles utvikling og -endringsarbeid som er utarbeidet av personalgruppen.

Samarbeid

Foreldresamarbeid

I [Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver](#) står det at foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit.

Det er den daglige kontakten ved levering og henting som er et vesentlig grunnlag for samarbeidet mellom barnehage og hjem.

Vi ønsker å sikre dette gjennom samarbeidsformer som:

- Foreldreråd, bestående av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen
- Foreldreundersøkelser annet hvert år
- Daglig kontakt, informasjon og korte samtaler ved levering og henting
- Arrangementer der foreldre og familie blir invitert til barnehagen
- Månedsbrev med evaluering av måneden som har vært, samt noe om planlagte aktivitetene fremover
- Korte dagbokposter i Visma appen
- Foreldremøter hvert år. Foreldre oppfordres til å komme med forslag til hva som skal tas opp på foreldremøter
- Samarbeidsutvalg, bestående av 2 foreldre og 2 ansatte. Foreldrerepresentantene skal være med på å legge et godt grunnlag for samarbeid barnehage/hjem, og være bindeleddet mellom foreldre og barnehage

- Pedagogene har ansvar for å planlegge det individuelle samarbeidet rundt barnet. Det tilbys to foreldresamtaler hvert år, hvor en er obligatorisk. Foreldre og barnehagen kan be om samtaler utover dette ved behov.

Samarbeid med andre instanser

Som en del av det pedagogiske arbeidet i barnehagen har personalet samarbeid med:

- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barne- og ungdomspsykiatrien (BUPA)
- Helsestasjonen
- Barnevernstjenesten
- Barne- og familiesenteret

Alle barnehagene i Holmestrand kommune deltar i et samarbeidsorgan som heter PÅ TVERS. Her møtes personal fra barnehager, PPT, helsestasjon, barnevern. PÅ TVERS har møter to ganger i halvåret, hvor styrer og personal kan drøfte saker anonymt eller med samtykke av foresatte for å få tips eller råd rundt enkeltbarn, et tema eller en barnegruppe. Det er også mulig for foresatte å delta på disse møtene dersom det er ønskelig.

PPT har kontaktmøter med barnehagene ved jevne mellomrom. Ved bekymring rundt barns utvikling kan dette drøftes på kontaktmøtene, samtykke fra foresatte innhentes og foresatte involveres i prosessen.

Ved bekymring knyttet til vold, incest eller andre grove overgrep har barnehagen meldeplikt til barnevernstjenesten. I slike tilfeller gjøres dette uten informasjon til foresatte.

Nordre Jarlsberg barnehage har en nettverkskontakt fra barnevernet. Nettverkskontaktens rolle er å drive med forebyggende barnevern i Holmestrand kommune. Stillingen er ikke knyttet opp mot individuelle saker. Målet for stillingen er å formidle barnevernsfaglig kunnskap inn mot skoler og barnehager, til både barn, foreldre og personal og bidra til at familier får riktig hjelp til riktig tid. Nettverkskontakten har noe arbeidstid i barnehagen, men kan også kontaktes ved behov.

Helsestasjonen og barnehagen har et samarbeid knyttet til 2 og 4 årskontrollen på helsestasjonen. Ved samtykke fra foreldrene skal barnehagen og helsestasjonen formidle opplysninger som er viktige i forhold til barns utvikling. Dette kan være opplysninger i forhold til hørsel, syn, motorikk, språk eller andre ting.

Årshjul

Sjøsikkerhet:

Vi har fokus på sjøsikkerhet i daglige situasjoner der det er naturlig. Nordre Jarlsberg barnehage ligger nær sjøen, så strendene i nærmiljøet brukes aktivt gjennom året. Vi snakker med og viser barna hvordan vi oppholder oss i og nært vann. Om sommeren studeres livet i fjæra. Vi fisker krabber, plukker skjell, steiner og forsker på alt som er å finne langs strandkanten. Vannlek på trygge, grunne steder er også en prioritet på sommeren. Barnehagen har utarbeidet rutiner for å være ved vannet. Ansatte har førstehjelp og livredningskurs.

Brannvernarbeid:

Hvert år deltar vi i Nordre Jarlsberg barnehage aktivt med i «Brannvernuka». «Brannvernuka» er en landsomfattende informasjonskampanje i uke 38 som arrangeres av Norsk brannvernforening, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og If Skadeforsikring, sammen med brannvesen og el-tilsyn over hele landet. I tiden rundt brannvernuka arbeider alle avdelingene med tema brannvern.

Det vil bli gjennomført både varslet og uvarslete brannøvelser slik at barna kan øve på hva de skal gjøre og hvor de skal gå når alarmen ringer.

Brannbamsen Bjørnis er brannvesenets verktøy for å trøste barn når ulykken er ute. Han er også frontfigur i brannvernopplæring rettet mot barn.

Bjørnis-prosjektet startet som et lokalt initiativ i brannvesenet, men jobber nå med barn i hele landet som målgruppe, organisert av Norsk brannvernforening. Over 100 brannvesen landet rundt bruker Bjørnis som verktøy når de møter barn i forbindelse med branner og andre ulykker. Bjørnis er i tillegg en ressurs i barnehagenes brannvernopplæring og brannvesenets forebyggende arbeid.

Verdensdagen for psykisk helse:

10. oktober markerer vi dagen ved å gjøre noe ekstra hyggelig for noen andre. Temaet i år er «Vi trenger å snakke mer sammen. #gi8minutter»

Forut barneaksjon:

Årets barneaksjon heter «Hampless og de ville sjiraffene». Barneaksjonen er et pedagogisk opplegg for barnehager og barneskoler og livet til barn i Afrika og Asia. Gjennom historier, bilder, filmer og musikk får barna kjennskap til hverdagsliv og levesett i Malawi. Forut ønsker å skape nysgjerrighet og engasjement, bygge toleranse, omsorg og empati, og fokusere på at barn har ressurser, evner og ambisjoner. Barnehagen gjennomfører et høstmarked i forbindelse med FN-dagen.

Luciafeiring:

Vi feirer Luciadagen ved at Kongekrabbebarna pynter seg og går i tog gjennom hele barnehagen, synger og deler ut Lussekatter til alle barna. Foreldre til Kongekrabbebarna blir invitert til å være med denne morgenen.

Nissefest:

Hvert år har vi nissefest i barnehagen. Denne dagen oppfordres alle til å kle seg i noe rødt eller blått. Vi synger julesanger og går rundt juletreet. Vi har ulike aktiviteter, spiser nisse grøt, og kanskje kommer Nissen!?

Samefolkets dag:

6. februar markerer vi Samefolkets dag. I forkant av dagen har alle avdelingene arbeidet med temaet ved å lese og se på bilder om samisk kultur, laget ulike formingsartikler, sett på film, studert samisk utstyr og klær og laget samisk mat. På selve dagen er det ulike aktiviteter på uteområdet til barnehagen

Påskefrokost:

Barnehagen kjøper inn litt ekstra mat, og hver fløy inviterer hvert år foreldre til påskefrokokost. Her kan dere sette dere ned og nyte en god frokost sammen med barnet deres og andre familier.

Barnehagens bursdag/sommerfest

Vi har i samarbeid med FAU valgt å markere barnehagens fødselsdag med en sommerfest i mai/juni. Vi skaper en dag med aktivitet og moro, og inviterer foreldre til å være med.

Avslutningstur Kongekrabbebarna:

Kongekrabbegruppas siste tur før de slutter i barnehagen. Vi planlegger en spesiell og annerledes dag der barna er sammen store deler av dagen, lager mat sammen, har ulike aktiviteter som skaper glede, latter og minner. Destinasjon for dagen bestemmes nærmere.

Avslutningsfest for Kongekrabbene:

Som avslutning i barnehagen har vi en avslutningsfest der foreldre, søsken og besteforeldre blir invitert til en høytidelig fest ute i barnehagen. Barna står for underholdning, felles bespisning og det er en høytidelig utlevering av barnehagepermene til barna. Barnehagen disponerer griller, mat medbringes av alle.

TEMA GJENNOM ÅRET: «SAMMEN FOR ET GODT FELLESSKAP»

August		Oppstart nytt barnehageår
September		Brannvern uke 38 Foreldremøte 24. september
Oktober		Verdensdagen for psykisk helse 10. oktober Forut barneaksjon, høstmarked uke 43 Refleksdagen 17. oktober Fotografering i oktober
November		
Desember		Adventssamlinger, Luciafeiring, nissefest i barnehagen Besøk i Bekkestranda kapell (kongekrabber)
Januar		
Februar		Samefolkets dag 6. februar
Mars		Foreldremøte 5. mars
April		Påskefrokost uke: 15 Trafikksikkerhet
Mai		Forberedelser til 17.mai Barnehagens bursdag/sommerfest: 22. mai Besøksdag på skole (kongekrabber)
Juni		Avslutningstur for Kongekrabber 5. juni Sommerfest/avslutning for Kongekrabber 12.juni Foreldremøte for nye familier 10.juni
Juli	Sommerbarnehage uke 28 Barnehagen er stengt uke 29, 30, 31	